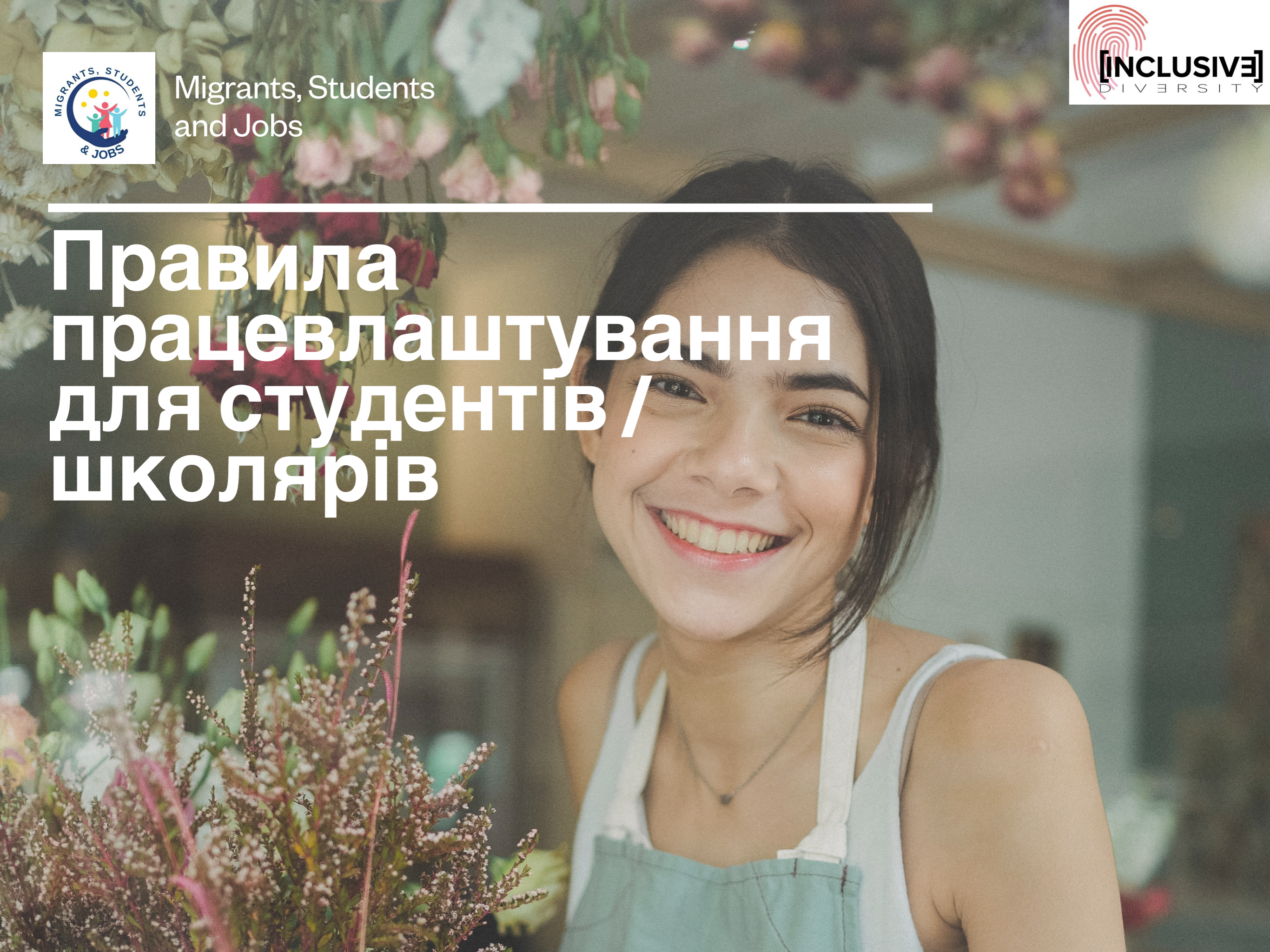

Migrants, Students
and Jobs

Правила працевлаштування для студентів / школярів

Ви студент / школяр і шукаєте роботу?

- Коли можна працювати?
- Коли потрібно підписувати договір?
- Скільки грошей ви можете заробити на рік?

У цій брошурі перераховані всі правила, які необхідно знати, якщо ви хочете працювати як студент / школяр.

Коли можна працювати?

Хочеш працювати студентом? Далі є дві важливі речі: ваш вік і школа.

1. Вік

Починати працювати можна тільки після досягнення певного віку. Для цього є 3 правила:

- 1) Вам виповнилося 16 років? Тоді можна приступати до роботи.
- 2) Вам виповнилося 15 років? Тоді ви можете почати працювати тільки після того, як закінчите 1-й і 2-й клас середньої школи.
- 3) Тобі 15 років і ти в ОКАН? Тоді ви можете приступити до роботи тільки тоді, коли рада класу визнає, що ви закінчили 1-й і 2-й клас середньої школи.

2. Школа

Для того, щоб працювати студентом, потрібно навчатися в школі або виші.

Які документи потрібні?

Перед тим, як приступити до пошуку студентської роботи, перевірте наявність необхідних документів.

1. Ви маєте бельгійське громадянство?

- A. Так: Вам дозволено працювати.
- B. Ні: див. питання 2.

2. Чи є у Вас дозвіл на проживання?

- A. Так: див. питання 6.
- B. Ні: див. питання 3.

3. Чи перебуваєте Ви в процедурі подачі заяви про надання притулку?

- A. Так: чи є у Вас помаранчева картка (= свідоцтво про іматрикуляцію)?
  - i. Так: див. питання 4.
  - ii. Ні: Ви можете звернутися з відповідним запитом до своєї комуни.
- B. Ні: ви не маєте права працювати.

4. Чи є у Вас помаранчева картка, за якою Вам дозволено працювати?

- A. Так: див. питання 5.
- B. Ні: ви не маєте права працювати.

5. Чи живете Ви в притулку, чи маєте соціального асистента в ОСМВ або іншій організації?

- A. Так: Вам дозволено працювати, якщо це дозволено Вашим соціальним асистентом (асистентами).
- B. Ні: Вам не дозволено працювати.

6. Чи зазначено у Вашому дозволі на проживання, що Вам дозволено працювати?

- A. Так: Ви можете працювати до тих пір, поки дійсний Ваш дозвіл на проживання.
- B. Ні: ви не маєте права працювати.

Приклад засвідчення іматрикуляції або ж помаранчевої карти

Джерело: Агентство з питань інтеграції

Як виглядає дозвіл на проживання?

Якщо у вас є дозвіл на проживання, ви отримуєте електронну картку іноземця. Це говорить про те, чи можете ви працювати чи ні.

Не впевнені, чи можна Вам працювати?

-> Телефонуйте за номером 02 233 41 11 та запитуйте у Федеральному відомстві з питань зайнятості, праці та соціального діалогу.

У Бельгії існує 18 різних карток для іноземців, які приїжджають як з Європи, так із-за її меж. У кожній картці вказано, який дозвіл на проживання у вас є і скільки часу він діє.

Ви переїхали з європейської країни до Бельгії? Тоді ви побачите у своїй картці іноземця, чи дозволено вам працювати, чи ні.

Чи є посвідчення про іматрикуляцію або помаранчева карта дозволом на проживання?

Ні, помаранчева карта - це посвідчення для громадян третіх країн (= людей, які приїхали з-за меж Європи), які все ще перебувають на стадії розгляду їхньої заяви про надання дозволу на проживання. Тут зазначено, чи можете ви працювати, чи ні.

Приклад електронної картки

Джерело: Агентство з питань інтеграції

Ти знайшов студентську роботу. І що тепер?

Перед тим, як приступити до роботи, необхідно підписати контракт. Уважно ознайомтеся з договором перед тим, як його підписувати.

1. Що має бути в контракті?

- Ваше ім'я, адреса та дата народження;
- Назва та адреса роботодавця;
- Договір має бути на папері;
- Дата початку та дата закінчення робіт;
- Скільки годин ви працюєте на день;
- Година, коли ви починаєте працювати, і година, коли ви закінчуєте працювати;
- Скільки днів на тиждень Ви працюєте;
- Сума, яку ви заробляєте (= ваша заробітна плата);
- В який день виплачується заробітна плата;
- Місце де ви будете працювати;
- У чому полягає ваша робота (= що ви повинні робити);

2. У кого має бути контракт?

Ви підписуєте 2 примірники договору.

- 1 примірник для Вас
- 1 примірник - для роботодавця

3. Ви підписали:

- Ви зобов'язані ходити на роботу.
- У вас є 3 випробувальні дні;
  - Протягом перших 3 днів ви ще можете розірвати контракт.
  - Після цих 3 днів ви повинні продовжувати працювати до кінця контракту.

4. Як довго триватиме мій контракт?

- Ваш контракт може тривати до 1 року.
- Чи бажаєте Ви продовжувати працювати на свого роботодавця через рік?
  - o Тоді доведеться підписувати новий контракт.

Заробітна плата = гроші, які ви заробляєте.

1. Скільки євро ви заробляєте?

Це залежить від кількох речей:

- Якою роботою ви займаєтеся?
  - Кожна робота має свою заробітну плату.
- Скільки тобі років?
  - Є мінімальна заробітна плата.
  - З віком ви отримуєте більшу зарплату.

2. В який день я отримаю зарплату?

Мінімальна заробітна плата студентів 2023	
Вік	Погодинна оплата (38 год/тиждень)
21 рік і старше	11,8724 euro
20 років	10,6852 euro
19 років	10,0915 euro
18 років	9,3792 euro
17 років	8,6669 euro
16 років і молодше	7,9545 euro

Джерело: ACV

Дата виплати вказана у вашому договорі.

Додаткова інформація:

Для "фізичних робіт" існують інші правила, ніж для "офісних працівників".

- Робітник: людина, яка переважно працює руками, отримує заробітну плату кожні 2 тижні.
- Клерк: людина, яка працює переважно головою, отримує зарплату щомісяця.

3. Як ви отримуєте зарплату?

Роботодавець повинен Вам платити. Роботодавець виплачує Вам заробітну плату на Ваш банківський рахунок .

- Ви домовляєтеся з банком про відкриття рахунку.
  - o Якщо Вам не виповнилося 18 років, Вас повинен супроводжувати принаймні один з батьків.
  - o Не маєте батьків? Тоді вас повинен супроводжувати опікун.
  - o Ви повідомляєте роботодавцю номер свого банківського рахунку.

Скільки годин ви можете працювати?

Скільки годин дозволено працювати?

Будучи студентом, ви маєте право працювати **максимум 600 годин** на рік. Протягом цих 600 годин ви отримуєте студентські пільги .

У чому полягають ці переваги?

Вигода 1: Ви повинні сплачувати менше соціальних внесків.

Що таке соціальний внесок?

- Роботодавець відраховує частину Вашої заробітної плати безпосередньо державі.
  - o Для студентів ця частина становить 2,71% від заробітної плати.
  - o Для інших працівників ця частина становить 13,07% від заробітної плати.
- Ці гроші йдуть уряду на оплату медичного страхування, пенсій, допомоги по безробіттю тощо.
- Це відбувається автоматично. Для цього не потрібно нічого робити.

Перевага 2: Вам не потрібно платити податки зі своєї заробітної плати.

- Працівники щороку сплачують податки із зароблених ними грошей.
- Студенти не повинні платити ці податки.

- Їм приходить лист з податкової, але в ньому немає чого платити.

Якщо Ви працюєте більше 600 годин?

- З 601-ї години потрібно сплачувати звичайний соціальний внесок (13,07%).
- Вам виповнилося 18 років? Якщо ви працюєте більше 80 годин на місяць з 601-ї години, ви втрачаєте право на дитячу допомогу.

Де можна подивитися свій графік роботи?

Іноді важко встежити за відпрацьованими годинами. Свої години можна побачити на сайті або в додатку Studentatwork.

www.studentatwork.be

- Скільки годин Ви працювали?
- На якого роботодавця Ви працювали?
- Скільки ще годин вам дозволено працювати?

Роботодавець іноді просить довідку про те, скільки годин Вам ще дозволено працювати. З цього сайту ви можете завантажити це.

Як зареєструватися на Studentatwork?

Щоб зареєструватися на Studentatwork, вам потрібен eID (= цифрова ідентифікація).

- Чи маєте ви бельгійське посвідчення особи? Тоді ви автоматично отримуєте eID з 12 років.
- Чи маєте Ви електронну картку іноземця? Після цього ви автоматично отримуєте електронний ідентифікатор.
- Не маєте eID, але вам дозволено працювати? Тоді ви можете звернутися з відповідним запитом до своєї комуни.

Якщо у вас є eID, то ви можете подати заявку 2 способами:

1. Itsme-app

Вам виповнилося 18 років? Після цього ви можете скористатися додатком its-me для входу в Studentatwork. Завантажте додаток та дотримуйтесь інструкцій.

2. зчитувач eID-карт

Чи є у вас карт-рідер, який можна підключити до комп'ютера або ноутбука? Після цього увійдіть до системи за допомогою посвідчення особи.

Ви також можете увійти за допомогою коду безпеки, якщо ви запросили електронний ідентифікатор у комуни. Зробити це можна 4-ма способами:

1. Увійдіть за допомогою коду безпеки, надісланого електронною поштою.
2. Увійдіть за допомогою коду безпеки через мобільний додаток.
3. Вхід за допомогою коду безпеки через SMS.
4. Увійдіть в систему за допомогою коду безпеки через токен.

Перейдіть на сайт Studentatwork та натисніть кнопку "Зареєструватися". Оберіть спосіб входу та дотримуйтесь інструкцій.

STUDENT
AT WORK

Скільки максимально можна заробити євро?

Ви не можете заробляти необмежену кількість грошей, будучи студентом. Є максимальна сума. Ви заробляєте більше? Тоді ви або ваші батьки повинні платити податки.

1. Коли ви самі повинні платити більше податків?

Ви заробляєте більше 14.514,29 євро на рік (2023)? Потім треба платити податки.

2. Коли Вашим батькам доведеться платити більше податків?

Ваші батьки щороку сплачують податки зі своїх доходів. Ви "залежні" від своїх батьків. Це означає, що ваші батьки платять менше податків, тому що вони повинні піклуватися про вас.

Чи заробляєте Ви більше, ніж прочитали нижче? Тоді ви не будете "залежні" від своїх батьків. Ваші батьки повинні платити більше податків.

Ваша сімейна ситуація	Максимальна сума бруutto, яку ви можете заробити
Ваші батьки оподатковуються разом	7.965 euro
Ваші батьки оподатковуються окремо	10.090 euro
Ваші батьки оподатковуються окремо, а Ви вважаєтесь інвалідом з метою оподаткування	11.952,50 euro

Джерело: Studentatwork (2023)

3. Чи є у Вас інші доходи, крім допомоги на дитину або на навчання?

Зателефонуйте за номером 02 572 57 57 і запитайте у Федеральному міністерстві фінансів, скільки ви можете заробити максимально.

Де можна знайти роботу?

Знайти роботу непросто. Знайти роботу можна 2 способами.

1. Ви реєструєтесь в агенстві з тимчасового найму (інтерім).

Якщо ви зареєструєтесь в агенстві з тимчасового найму, вам допоможуть знайти роботу, яку ви хочете виконувати.

- Знайдіть найближчу до вас агенцію з тимчасового працевлаштування.
- Запишіться на прийом та реєструйтеся.
- Регулярно запитуйте - по телефону або після зустрічі - про стан справ у цій сфері.
- Вони зателефонують або надішлють вам електронного листа, коли знайдуть для вас роботу.

2. Ви самі починаєте шукати роботу.

Ви також можете самі підійти до роботодавця і запитати, чи можете ви у нього працювати.

- Це невелике робоче місце (наприклад, пекарня)? Зайдіть і запитайте, чи можете ви на них працювати.
- Це велике робоче місце (наприклад, Nike)? Про те, як подати заявку, дивіться на їхньому сайті.

Потрібна додаткова інформація або є питання? Заходьте сюди:

- <https://interiminfo.be/nl/blog/kategorie/josbstudent>
- <https://interiminfo.be/nl/temporary-work-in-belgium-a-guide-for-ukrainians-ua>
- <https://migrants-students-jobs.thomasmore.be/index.html>

Заходи по боротьбі з ковід

Через ковід багато студентів мали більше часу для роботи. Це означає, що вони змогли відпрацювати більше годин і заробити більше. Тому уряд анонсував 4 заходи на 2022 рік.

1. Перші 45 годин, які ви відпрацювали в січні-березні 2022 року, не враховуються.

Це стосується всіх видів студентської роботи, окрім студентської роботи у сфері охорони здоров'я та освіти. Якщо ви працюєте у сфері охорони здоров'я або освіти, то не отримаєте додаткових 45 годин.

2. Ви працюєте в сфері освіти? Тоді ваші години з січня по червень 2022 року не враховуються.

Після цього ви можете працювати з січня по червень 2022 року без втрати допомоги на дитину.

3. Ви працюєте в сфері охорони здоров'я? Тоді ваші години з 2022 року не рахуються.

Після цього Ви можете працювати весь 2022 рік без втрати допомоги на дитину.

4. Ви працюєте в сфері охорони здоров'я? Тоді вам дозволяється заробляти більше, не сплачуючи податків.

Якщо ти заробляєш занадто багато, то ти і твої батьки повинні платити податки. Якщо ви працюєте в сфері освіти, то гроші, які ви заробили в січні-червні 2022 року, не враховуються. Тоді ви можете заробляти більше, не сплачуючи податків.

Якщо ви працюєте в сфері охорони здоров'я, то гроші, які ви заробили за весь 2022 рік, не враховуються.

